

Macht financiële sector nog groter dankzij vrijhandelsakkoorden

Vijftig landen onderhandelen TISA (Trade in Services Agreement), een akkoord over financiële deregulering. Het akkoord gaat nog verder dan de afspraken die in 2007 tot de economische crisis hebben geleid. Het TISA wil de financiële sector en de openbare diensten nog meer onttrekken aan democratische controle.

[Lode Vanoost](#), dinsdag 1 juli 2014

Betoging tegen de TISA-onderhandelingen aan de poort van de Australische ambassade in Genève op 15 april 2014 (foto world-psi.org).

WikiLeaks bracht de ontwerptekst van het onderdeel 'Financiële Diensten' uit, dat voor het ogenblik wordt onderhandeld in de Australische ambassade in Genève tussen delegaties van 50 van de 160 lidstaten van de Wereldhandelsorganisatie WTO (Australië, Canada, Chili, Taiwan, Colombia, Costa Rica, de 28 lidstaten van de EU, Hong Kong, IJsland, Israël, Japan, Liechtenstein, Mexico, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Pakistan, Panama, Peru, Zuid-Korea, Zwitserland, Turkije en de VS).

Onomkeerbare privatiseringen

Wat in deze tekst staat komt erop neer dat de lidstaten van het TISA-akkoord verplicht zullen worden om gezondheidszorg, kinderopvang, postbedeling, media, watervoorziening, energieproductie en openbaar vervoer open te stellen voor buitenlandse bedrijven. Zelfs in landen waar privatiseringen mislukt zijn, zullen de betrokken regeringen het recht verliezen om de betrokken diensten terug te nationaliseren.

De betrokken staten zullen het recht verliezen om wetgeving in te voeren of te behouden voor de bescherming van consumentenrechten, voor de bescherming van het leefmilieu, voor de goedkeuring van en controle op instellingen zoals ziekenhuizen, scholen, universiteiten, energieproducenten en uitzendlicenties voor media.

De ontwerptekst voorziet de mogelijkheid voor de lidstaten om nog ruimer tussenbeide te komen met belastinggeld om bij toekomstige crisissen banken uit te kopen.

Een reactie van Rosa Pavanelli, secretaris-generaal van Public Services International, een internationale koepel van vakbonden van de openbare diensten: "Dit akkoord is er alleen maar om het de grote bedrijven gemakkelijker te maken om winsten te maken en over de nationale grenzen heen te opereren in volledige straffeloosheid. Het doel van openbare diensten is niet om winst te maken voor grote multinationals.

Verhinderen dat mislukte privatiseringen nog teruggedraaid kunnen worden, toont dat de ideologie van de vrije markt krankzinnig is geworden.”

De tekst voorziet een nog grotere deregulering van de financiële producten. Nochtans hebben precies dat soort dereguleringen geleid tot de economische crisis sinds 2008. Ze dwongen meerdere landen ertoe enorme sommen belastinggeld in de banksector te pompen. Als het TISA-akkoord in deze vorm goedgekeurd wordt door de betrokken staten, zal de macht van de financiële sector over de democratische besluitvorming nog groter worden dan voor 2008 al het geval was.

Dat wordt in de ontwerptekst in zeer dubbelzinnige termen omschreven: “Niettegenstaande bepaalde voorzieningen in dit Akkoord, zijn beschermende maatregelen (door de lidstaten van het akkoord) toegelaten om de integriteit en stabiliteit van het financieel systeem (van de betrokken lidstaat) te verzekeren, maar waar deze maatregelen niet overeenkomen met de voorzieningen van dit Akkoord, zullen ze niet toegepast worden ...”

Het komt er op neer dat de lidstaten van het TISA-akkoord verplicht zullen worden om gezondheidszorg, kinderopvang, postbedeling, media, watervoorziening, energieproductie en openbaar vervoer open te stellen voor buitenlandse bedrijven.

De ontwerptekst voorziet de mogelijkheid voor de lidstaten om nog ruimer tussenbeide te komen met belastinggeld om bij toekomstige crisissen banken uit te kopen. Buitenlandse investeerders in financiële producten zullen het recht krijgen om financiële wetgevende regels opgelegd door de lidstaten aan te vechten door middel van interne arbitrageprocedures, waartegen geen beroep mogelijk zal zijn.

Bovendien is het de bedoeling van dit akkoord om openbare werken, sociale en openbare diensten te liberaliseren. De lidstaten zouden ook niet meer het recht hebben om geprivatiseerde openbare diensten en infrastructuur terug te kopen. Ook de bevoegdheid van de lidstaten om wetgeving goed te keuren ter bescherming van consumentenrechten zou aan banden worden gelegd.

Jane Kelsey is professor aan de faculteit Rechten van de University of Auckland, Nieuw-Zeeland. Zij schreef een grondige analyse van deze ontwerptekst nadat die door WikiLeaks openbaar was gemaakt op 14 april 2014.

Haar kritische analyse kan als volgt worden samengevat:

- de geheimhouding van de onderhandelde teksten gaat nog verder dan die over het TPP-vrijhandelsakkoord tussen de VS en de kuststaten van de Stille Oceaan;
- TISA wordt gepromoot door dezelfde regeringen die het gefaalde systeem van deregulatie hebben opgericht in de WTO en die wordt gezien als de voornaamste oorzaak van de economische crisis van 2008;
- dezelfde lidstaten van de WTO hebben alle pogingen geblokkeerd van andere lidstaten om dat systeem in vraag te stellen met het oog op hervorming;
- deze lidstaten willen het bestaande deregulatiesysteem uitbreiden met het TISA-akkoord, door de mislukte onderhandelingen in Doha van november 2011 te omzeilen en door het opstellen van een nieuw systeem, dat in toekomstige vrijhandelsakkoorden zal worden toegepast en uiteindelijk in de WTO zelf;
- TISA wordt ontworpen voor, en in nauwe samenwerking met, de wereldwijde financiële sector, die verantwoordelijk is voor de opeenvolgende crisissen sinds 2008 en die er mee doorgaat de regelgeving aan banden te leggen in supranationale instellingen;
- de gelekte teksten tonen aan dat van de staten die het TISA-akkoord gaan ondertekenen verwacht wordt dat ze hun huidige systeem van financiële deregulering verder gaan liberaliseren; ze zullen het recht verliezen om data te verzamelen over kapitaal dat buiten de eigen grenzen wordt geplaatst; ze zullen onder druk worden gezet om toxische financiële producten toe te laten en het risico lopen op gerechtelijke vervolging als ze maatregelen zouden nemen om een nieuwe crisis te voorkomen of te verhelpen.

[Financial Services Annex Consolidated Text](#)

[Memorandum on Leaked TISA Financial Services Text](#)

[Wikileaks confirms TISA alarm raised by PSI](#)

[WikiLeaks Reveals True Intent of Secret TISA Trade Talks](#)

PETITIE : NEEN aan handelsverdragen (TIPP, CETA...) die de democratie onderuit halen. Tekenen a.u.b.

<http://neenaanhandelsverdragendiedemocratieonderuithalen.petitie.be/>